

Public Stack Scan

Het internet is stuk, maar we gaan het repareren
Mustapha Drame
Hogeschool van Amsterdam
27 oktober 2025

Inhoud

Public Stack Scan.....	1
Inleiding.....	3
Wat is de Public Stack?	5
Indicatoren voor de Public Stack Scan	5
Analyse van de applicaties.....	6
Applicatie 1: Netflix.....	6
Applicatie 2: PeerTube.....	7
Verbetervoorstellen	8
Verbetervoorstellen Netflix:	8
Verbetervoorstellen PeerTube:.....	9
Vergelijking & grafische weergave	10
Conclusie	11
Bronnenlijst	12

Inleiding

We zitten tegenwoordig elke dag urenlang op digitale platforms. We gebruiken ze om te praten met vrienden, om te leren voor school of werk, en om te ontspannen door bijvoorbeeld films of series te kijken. Deze platforms lijken handig en leuk, maar er zit ook een andere kant aan. Achter deze apps en websites zitten grote bedrijven met veel macht en invloed. Bedrijven zoals Netflix bepalen niet alleen wat we te zien krijgen, maar ook hoe ze onze gegevens gebruiken. Alles wat je kijkt, hoe lang je iets kijkt en wat je daarna aanklikt, wordt gevolgd. Die informatie gebruiken ze om je beter te leren kennen, zodat ze je kunnen sturen in wat je daarna gaat kijken. Zo komen belangrijke waarden als privacy (je recht op persoonlijke gegevens), zeggenschap (zelf beslissen wat er met je data gebeurt) en openheid (inzicht in hoe systemen werken) onder druk te staan.

Het internet was in het begin juist bedoeld als een open plek, waar iedereen vrij informatie kon delen en samenwerken. Mensen konden kennis uitwisselen zonder dat er grote bedrijven tussen zaten. Nu is dat heel anders. Het internet is steeds meer verdeeld geraakt in afgesloten delen, die we ook wel “commerciële silo’s” noemen. Dat betekent dat grote bedrijven zoals Netflix, YouTube of Meta de regels bepalen. Zij kiezen wat je te zien krijgt en verdienen geld aan jouw aandacht en data. Daardoor is het internet minder van ons allemaal geworden, en meer van een paar grote bedrijven.

Om beter te begrijpen hoe dit werkt, gebruik ik in deze opdracht het Public Stack-model. Dat model helpt om technologie te bekijken vanuit wat goed is voor de samenleving in plaats van wat goed is voor bedrijven. Het kijkt niet alleen naar de techniek zelf, maar ook naar de lagen eronder: hoe de regels zijn gemaakt, wie de macht heeft, en welke waarden belangrijk worden gevonden. Met het Public Stack-model kun je dus zien of een platform eerlijk, open en veilig is of juist vooral draait om winst en controle.

In deze opdracht vergelijk ik twee videoplatforms die heel verschillend werken:

- Netflix is een gesloten en commercieel platform. Dat betekent dat het bedrijf zelf bepaalt wat erop staat, hoe het werkt en hoe gebruikersdata worden verzameld. Netflix gebruikt slimme algoritmes die leren wat jij leuk vindt, zodat het platform je series en films kan aanraden. Maar die algoritmes zorgen er ook voor dat je steeds binnen dezelfde (bubbel) blijft. Bovendien is er weinig inzicht in hoe die aanbevelingen precies werken. Je betaalt voor een abonnement, maar ondertussen geef je ook veel persoonlijke data weg. (*How Netflix's Recommendations System Works*, z.d.)
- PeerTube is juist het tegenovergestelde. Dit is een open-source platform, wat betekent dat iedereen de code mag bekijken en aanpassen. Het maakt deel uit van de Fediverse, een netwerk van verschillende open platforms die met elkaar verbonden zijn. Op PeerTube heb je zelf meer controle: je kunt zelf kiezen waar je video's worden opgeslagen, wie ze mag zien en hoe ze worden beheerd. Er is geen groot bedrijf dat bepaalt wat populair is of wat je te zien krijgt. In plaats daarvan draait het om samenwerking tussen gebruikers en gemeenschappen. (*PeerTube Documentation*, z.d.)

Door Netflix en PeerTube met elkaar te vergelijken, wordt duidelijk hoe verschillend digitale platforms kunnen zijn. Netflix laat zien hoe commerciële platforms vooral gericht zijn op winst, gemak en gebruikersdata. PeerTube laat juist zien dat het ook anders kan, met meer vrijheid, openheid en zeggenschap voor gebruikers. Deze vergelijking helpt om na te denken over wat we belangrijk vinden in de digitale wereld willen we gemak en vermaak, of willen we ook grip houden op onze eigen data en online omgeving?

Wat is de Public Stack?

De Public Stack is een manier om technologie te bekijken vanuit het belang van mensen en de samenleving, in plaats van vanuit bedrijven die vooral geld willen verdienen. Tegenwoordig worden veel apps en platforms gebouwd om winst te maken en zoveel mogelijk data van gebruikers te verzamelen. De Public Stack wil dat anders doen. Het gaat hierbij om technologie die eerlijk, veilig, open en duurzaam is, en waarbij gebruikers zelf meer invloed hebben. (City, z.d.)

Indicatoren voor de Public Stack Scan

Om Netflix en PeerTube eerlijk te vergelijken, gebruik ik zeven indicatoren. Dit zijn vragen of onderdelen die laten zien hoe goed een platform past bij publieke waarden. Met deze indicatoren kun je zien of een platform eerlijk, veilig en transparant is, of juist niet.

1. Privacy en dataverzameling: Hoe gaat het platform om met persoonlijke gegevens? Worden ze goed beschermd of juist verkocht aan andere partijen?
2. Transparantie: Is duidelijk hoe het platform werkt en hoe beslissingen worden genomen, bijvoorbeeld door algoritmes?
3. Inclusiviteit: Kan iedereen het platform gebruiken, ongeacht achtergrond, taal of beperking?
4. Beheer en governance: Wie heeft de macht over het platform en beslist over belangrijke veranderingen?
5. Veiligheid: Beschermt het platform gebruikers tegen misbruik, oplichting en datalekken?
6. Openheid: Is de technologie open-source of kunnen anderen controleren hoe het systeem is opgebouwd?
7. Respect voor rechten: Houdt het platform zich aan belangrijke rechten, zoals privacy, vrijheid van meningsuiting en gelijkheid?

Elke indicator krijgt een score van 0 tot 5:

- 0 betekent: heel slecht, het platform houdt helemaal geen rekening met publieke waarden.
- 5 betekent: uitstekend, het platform is eerlijk, open en veilig voor gebruikers.

Met deze Public Stack Scan kun je duidelijk zien welke keuzes een platform maakt, wie er van profiteert en of het echt in dienst staat van de gebruiker of vooral van het bedrijf zelf.

Analyse van de applicaties

Applicatie 1: Netflix

Privacy & Dataverzameling:

Netflix verzamelt enorme hoeveelheden kijkdata, voorkeuren en klikgedrag. Deze data wordt gebruikt voor aanbevelingen, marketing en productverbetering. Gebruikers kunnen hun data niet volledig beheren of verwijderen.

Cijfer: 1

Bron: (O'Flaherty, 2021)

Transparantie:

De algoritmes zijn bedrijfsgeheim. Gebruikers weten niet waarom bepaalde content wordt aanbevolen. Dit beperkt inzicht en verantwoording.

Cijfer: 1

Bron: (Bhagyashree, 2025)

Inclusiviteit:

De app is technisch goed toegankelijk, met ondertiteling, spraakopties en profielen. Toch ontbreekt gebruikersinspraak in beleid.

Cijfer: 4

Bron: (*Accessibility On Netflix*, z.d.)

Beheer & Governance:

Alle beslissingen worden genomen door Netflix Inc. Er is geen gemeenschapsinvloed of democratische controle.

Cijfer: 0

Bron: (*Why Am I Seeing This?*, z.d.)

Veiligheid:

Sterke beveiliging van accounts, maar data wordt intern commercieel benut.

Cijfer: 2

Bron: (*Netflix Content Security Requirements*, z.d.)

Openheid:

Niet open-source. Geen publieke controle over algoritmes of data-opslag.

Cijfer: 0

Bron: (Researcher, 2021)

Respect voor rechten:

Er is geen actieve schending van rechten, maar weinig ruimte voor autonomie of zeggenschap.

Cijfer: 1

Bron: (Staff, 2019)

Gemiddeld cijfer Netflix: 1,3 / 5

Applicatie 2: PeerTube

Privacy & Dataverzameling:

PeerTube verzamelt nauwelijks data. Gebruikers kunnen zelf bepalen wat er wordt opgeslagen, afhankelijk van de server waarop ze zitten. Er is geen tracking of advertenties.

Cijfer: 5

Bron: (*Privacy Guide* | *PeerTube Documentation*, z.d.)

Transparantie:

De volledige code en werking zijn open-source. Iedereen kan controleren hoe video's worden gehost en gedeeld.

Cijfer: 5

Bron: (*What Is PeerTube?* | *JoinPeerTube*, z.d.)

Inclusiviteit:

Toegankelijkheid verschilt per server, maar er is geen winstoogmerk. Gebruikers kunnen zelf inclusieve gemeenschappen bouwen.

Cijfer: 4

Bron: (OctaByte, 2025)

Beheer & Governance:

Decentraal bestuur: elke server (instance) bepaalt eigen beleid. Dat zorgt voor diversiteit én gebruikerszeggenschap.

Cijfer: 5

Bron: (*FAQ* | *JoinPeerTube*, z.d.)

Veiligheid:

Beveiliging is solide; gebruikers kunnen kiezen voor betrouwbare hosts. Wel is moderatie afhankelijk van serverbeheerders.

Cijfer: 4

Bron: (*FAQ* | *JoinPeerTube*, z.d.)

Openheid:

Volledig open-source, gebouwd met publieke waarden als uitgangspunt.

Cijfer: 5

Bron: (Wikipedia contributors, 2025)

Respect voor rechten:

Vrijheid van meningsuiting en privacy staan centraal. Geen commerciële druk of censuur.

Cijfer: 5

Bron: (OpenAlternative, z.d.)

Gemiddeld cijfer PeerTube: 4,7 / 5

Verbetervoorstellen

Verbetervoorstellen Netflix:

Netflix is een populair platform, maar er zijn nog verschillende manieren om het eerlijker, veiliger en transparanter te maken voor gebruikers. Hieronder staan drie verbeterpunten uitgelegd in eenvoudig Nederlands.

1. Maak duidelijk hoe het aanbevelingssysteem werkt
Netflix zou een duidelijk en openbaar beleid moeten publiceren over hoe hun algoritmes werken. Nu weten gebruikers niet goed waarom ze bepaalde films of series te zien krijgen. Als Netflix bijvoorbeeld bij elke aanbeveling laat zien: *“Je krijgt dit te zien omdat je eerder dit of dat hebt gekeken”*, wordt het systeem eerlijker en transparanter. Gebruikers begrijpen dan beter hoe keuzes tot stand komen en kunnen zelf bewuster beslissen wat ze willen kijken.
2. Voeg een privacy-modus toe
Netflix zou een privacy-modus kunnen aanbieden waarin je kijkgedrag niet wordt opgeslagen of gedeeld. In deze modus zouden gegevens alleen tijdelijk en lokaal (op het eigen apparaat) worden bewaard. Dit zou fijn zijn voor mensen die niet willen dat hun kijkgedrag wordt gebruikt om nieuwe aanbevelingen te doen of voor analyses door Netflix. Zo krijgen gebruikers meer controle over hun eigen data.
3. Laat een onafhankelijk team toezicht houden
Netflix zou een onafhankelijk auditpanel kunnen oprichten dat controleert hoe het bedrijf omgaat met data, aanbevelingen en content. Dit team zou bestaan uit experts en vertegenwoordigers van gebruikers. Zij kunnen beoordelen of Netflix eerlijk omgaat met gebruikersinformatie en of er geen misbruik wordt gemaakt van de algoritmes. Dit zorgt voor meer transparantie en vertrouwen.

Verbetervoorstellen PeerTube:

PeerTube is een open-source alternatief voor commerciële videoplatforms. Het is eerlijker en vrijer dan platforms zoals Netflix, maar er zijn ook punten waarop het beter kan worden.

1. Maak het platform gebruiksvriendelijker

Voor nieuwe gebruikers kan PeerTube in het begin wat ingewikkeld zijn. De website en de navigatie kunnen duidelijker en moderner worden gemaakt, bijvoorbeeld door een overzichtelijke startpagina en makkelijk te vinden instellingen. Een meer gebruiksvriendelijke interface zou ervoor zorgen dat meer mensen het platform willen gebruiken.

2. Zorg voor meer uitleg en begeleiding

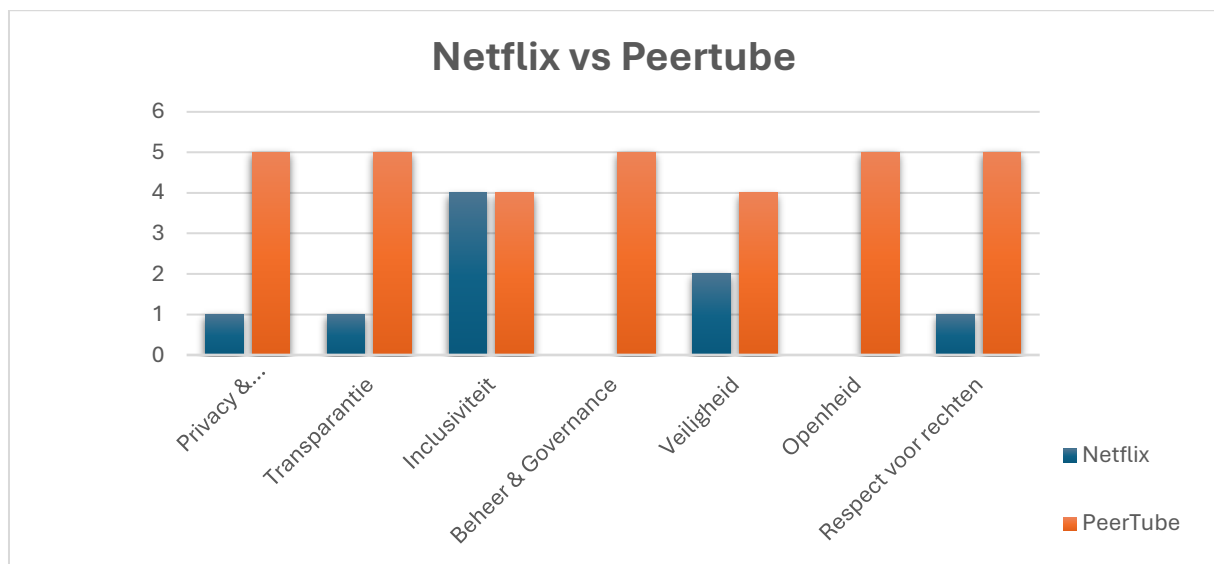
Veel mensen weten niet goed hoe het Fediverse of PeerTube precies werkt. Door educatiecampagnes te organiseren, bijvoorbeeld via korte uitlegvideo's of een duidelijke handleiding, kunnen nieuwe gebruikers beter begrijpen hoe ze video's kunnen uploaden, kanalen beheren en andere servers volgen. Zo wordt de drempel om te beginnen een stuk lager.

3. Werk beter samen tussen servers

PeerTube bestaat uit veel losse servers die samen een groot netwerk vormen. Toch werkt de samenwerking tussen die servers nog niet altijd even goed. Door de verbinding en communicatie tussen servers te verbeteren, kunnen gebruikers makkelijker nieuwe video's ontdekken en wordt de moderatie (het controleren van ongepaste inhoud) beter geregeld. Dit maakt het platform veiliger en aantrekkelijker voor een groter publiek.

Vergelijking & grafische weergave

Indicator	Netflix	PeerTube
Privacy & Dataverzameling	1	5
Transparantie	1	5
Inclusiviteit	4	4
Beheer & Governance	0	5
Veiligheid	2	4
Openheid	0	5
Respect voor rechten	1	5

Conclusie

Na het maken van de Public Stack-scan zie ik duidelijk dat er een groot verschil is tussen Netflix en PeerTube. Netflix scoorde gemiddeld 1,3 van de 5, terwijl PeerTube een veel hogere score kreeg van 4,7 van de 5. Dat laat zien dat Netflix vooral gericht is op winst en het verzamelen van gegevens van gebruikers, terwijl PeerTube juist draait om openheid, privacy en controle voor de gebruiker.

Tijdens mijn onderzoek merkte ik dat Netflix een gesloten platform is. Het bedrijf beslist wat je te zien krijgt en gebruikt je kijkgedrag om je meer van hetzelfde aan te raden. Er is weinig duidelijkheid over hoe hun algoritmes werken, en als gebruiker heb je geen controle over wat er met je gegevens gebeurt. Netflix werkt technisch goed en is gebruiksvriendelijk, maar het houdt te weinig rekening met privacy en zeggenschap van de gebruiker.

PeerTube laat zien dat het ook anders kan. Omdat het een open-source en decentraal platform is, hebben gebruikers veel meer vrijheid. De code is openbaar, er worden geen gegevens verzameld voor reclames, en iedereen kan meebeslissen over regels binnen zijn of haar server. Dat past beter bij de waarden van de Public Stack, zoals openheid, eerlijkheid en veiligheid.

Door deze vergelijking ben ik gaan inzien hoe belangrijk het is dat digitale platforms niet alleen gaan om gemak of winst, maar ook om vertrouwen en eerlijk gebruik van data. Als bedrijven zoals Netflix meer rekening zouden houden met privacy en transparantie, zouden ze bijdragen aan een eerlijker internet. PeerTube laat zien dat technologie ook kan werken op een manier die echt in het voordeel is van de gebruiker, in plaats van het bedrijf.

Bronnenlijst

- City, A. S. (z.d.). *The Public Stack: a Model to Incorporate Public Values in Technology*. Amsterdam Smart City. <https://amsterdamsmartcity.com/updates/news/the-public-stack-a-model-to-incorporate-public-values-in-technology-again>
- How Netflix's recommendations system works*. (z.d.). Help Center. <https://help.netflix.com/en/node/100639?>
- PeerTube documentation*. (z.d.). <https://docs.joinpeertube.org/>
- O'Flaherty, K. (2021, 10 oktober). All the Ways Netflix Tracks You and What You Watch. *WIRED*. <https://www.wired.com/story/netflix-data-tracking-privacy/>
- Bhagyashree. (2025, 30 april). *How Netflix Uses Big Data to Personalize Audience Viewing Experience*. PromptCloud. <https://www.promptcloud.com/blog/netflix-big-data-for-personalized-viewing-experience/>
- Accessibility on Netflix*. (z.d.). Help Center. <https://help.netflix.com/en/node/116022>
- Why am I seeing this?* (z.d.). New America. <https://www.newamerica.org/oti/reports/why-am-i-seeing-this/case-study-netflix/>
- Netflix content security requirements*. (z.d.). Netflix | Partner Help Center. <https://partnerhelp.netflixstudios.com/hc/en-us/articles/360001937528-Netflix-Content-Security-Requirements>
- Researcher, S. (2021, 18 augustus). *How Streaming Services Use Algorithms — Arts Management and Technology Lab*. Arts Management And Technology Lab. <https://amt-lab.org/blog/2021/8/algorithms-in-streaming-services>
- Staff, K. A. W. (2019, 23 augustus). *Is Data Privacy Real? Don't Bet on It*. Knowledge At Wharton. <https://knowledge.wharton.upenn.edu/article/data-privacy-real-dont-bet/>
- Privacy guide | PeerTube documentation*. (z.d.). <https://docs.joinpeertube.org/admin/privacy-guide>
- What is PeerTube? | JoinPeerTube*. (z.d.). JoinPeerTube. <https://joinpeertube.org/>
- OctaByte. (2025, 11 maart). PeerTube: The Free and Decentralized Alternative to Video Platforms. *OctaByte Blog*. <https://blog.octabyte.io/posts/applications/peertube/peertube-the-free-and-decentralized-alternative-to-video-platforms/>
- FAQ | JoinPeerTube*. (z.d.). JoinPeerTube. https://joinpeertube.org/en_US/faq#who-is-working-on-peertube
- Wikipedia contributors. (2025, 25 augustus). *PeerTube*. Wikipedia. <https://en.wikipedia.org/wiki/PeerTube>
- OpenAlternative. (z.d.). *PeerTube: Open Source YouTube Alternative*. <https://openalternative.co/peertube>